

Sygn. akt I Ns 30/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny
w Kamiennej Górze w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Anna Kołatek

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2020 r. w Kamiennej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku R. D.

z udziałem A. D., J. D., R. D. (1), R. D. (2), R. K.

o dział spadku po G. D. i J. D.

postanawia:

I ustalić, że w skład spadków po G. D. i J. D. wchodzi następujące nieruchomości:

1 nieruchomość zabudowana położona w R. o powierzchni 2,2165 ha, składająca się z działki (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta (...);

o wartości 152.000,00 zł,

2 nieruchomość niezabudowana położona w R. o powierzchni 3,92014 ha składając się z działek (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta (...)//3;

o wartości 196.900,00 zł,

II ustalić, że udziały wnioskodawczyni i uczestników postępowania w nieruchomościach opisanych wyżej są następujące:

1. w nieruchomości objętej pkt I 1:

- A. D. – 2/6

- R. D. (3) – 1/6

- J. D. – 1/6

- R. D. (1) – 1/6

- R. D. (2) – 1/6

2. w nieruchomości objętej pkt. I 2:

- A. D. – 1/6

- R. D. (3) – 1/6

- J. D. – 1/6

- R. D. (1) – 1/6

- R. D. (2) – 1/6

- R. K. – 1/6,

III dokonać działu spadku majątku opisanego w pkt I w następujący sposób:

1. nieruchomości opisaną w księdze wieczystej (...) podzielić na 5 nieruchomości według projektu sporządzonego przez biegłego L. S. wydzielając z działki (...) działki o numerach:

a. działkę nr (...) o powierzchni 0,3360 ha i przyznać ją na wyłączną własność A. D. – wartość 29.100,00 zł,

b. działkę nr (...) o powierzchni 0,1120 ha przyznać na wyłączną własność R. K. – wartość 13.900,00 zł,

c. działkę nr (...) o powierzchni 0,2240 ha przyznać na wyłączną własność R. D. (2) – wartość 80.800,00 zł,

d. działkę nr (...) o powierzchni 0,7723 ha przyznać na wyłączną własność R. D. (2) – wartość 16.100,00 zł,

e. działkę nr (...) o powierzchni 0,7723 ha przyznać na wyłączną własność J. D. – wartość 12.100,00 zł

2. nieruchomości opisaną w księdze wieczystej (...) podzielić w następujący sposób;

a. działkę nr (...) o powierzchni 0,00104 ha przyznać na wyłączną własność R. D. – wartość 160,00 zł

b. działkę nr (...) o powierzchni 0,0007 ha przyznać na wyłączną własność A. D. – wartość 120,00 zł,

c. działkę nr (...) o powierzchni 0,0164 ha pozostawić we współwłasności w udziałach po 1/3 części dla R. D. J. D. i R. D. (1) – wartość 2.620,00 zł,

d. działkę nr (...) o powierzchni 3,9020 ha podzielić na 7 nieruchomości według projektu sporządzonego przez biegłego L. S. wydzielając z niej działki o numerach:

- działkę nr (...) o powierzchni 0,2240 ha przyznać na wyłączną własność J. D. – wartość 41.900,00 zł,

- działkę nr (...) o powierzchni 0,2240 ha przyznać na wyłączną własność J. D. – wartość 41.900,00 zł,

- działkę nr (...) o powierzchni 0,2240 ha przyznać na wyłączną własność R. D. – wartość 34.700,00 zł,

- działkę nr (...) o powierzchni 0,7908 ha przyznać na wyłączną własność R. D. – wartość 17.700,00 zł,

- działkę nr (...) o powierzchni 1,0466 ha przyznać na wyłączną własność A. D. – wartość 25.600,00 zł,

- działkę nr (...) o powierzchni 0,5619 ha przyznać na wyłączną własność R. K. – wartość 16.100,00 zł ,

działkę nr (...) o powierzchni 0,8307 ha przyznać na wyłączną własność R. D. (1) – o wartości 16.100,00 zł,

IV zasądzić tytułem dopłat następujące kwoty:

- od R. D. (2) na rzecz A. D. kwotę 28.663,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- od R. D. (2) na rzecz R. D. kwotę 4.716,67 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- od R. D. (2) na rzecz J. D. kwotę 3.276,67 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- od R. D. (2) na rzecz R. K. kwotę 2.093,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- od R. D. (1) na rzecz R. K. kwotę 723,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

V ustalić wydatki R. D. (2) na nieruchomość zabudowaną, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 20.000,00 zł i w związku z tym:

- zasądzić od uczestnika A. D. na rzecz R. D. (2) kwotę 6.666, 67 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestniczki R. D. na rzecz R. D. (2) kwotę 3.333,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestnika J. D. na rzecz R. D. (2) kwotę 3.333,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestnika R. D. (1) na rzecz R. D. (2) kwotę 3.333,33 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

V ustalić wydatki R. D. na nieruchomość zabudowaną, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...) na kwotę 1.500,00 zł i w związku z tym:

- zasądzić od uczestnika A. D. na rzecz R. D. kwotę 500,00 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestnika J. D. na rzecz R. D. kwotę 250,00 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestnika R. D. (1) na rzecz R. D. kwotę 250,00 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

- zasądzić od uczestnika R. D. (2) na rzecz R. D. kwotę 250,00 zł płatną do końca marca 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

VI dalej idące wnioski oddalić,

VII ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania stosownie do swojego udziału w sprawie;

VIII nakazać wnioskodawczyni i uczestnikom postępowania tj. R. D., A. D., J. D., R. D. (1), R. D. (2) i R. K., aby uiścili na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze) tytułem zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa kwoty po 4.041,24 zł , zaś w pozostałym zakresie koszty sądowe zaliczyć na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I Ns 30/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2020 r. ustalono, że wnioskodawczyni R. D. (3) i uczestnicy postępowania A. D., J. D., R. D. (1), R. D. (2) i R. K. ponoszą koszty postępowania stosownie do swojego udziału w sprawie, a także nakazano wnioskodawczyni i uczestnikom postępowania, aby uiścili na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze) tytułem zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa kwoty po 4 041,24 zł, zaś w pozostałym zakresie koszty sądowe zaliczono na rachunek Skarbu Państwa.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania, należy stwierdzić, że zapadło ono w oparciu o ogólną zasadę rozliczenia kosztów postępowania nieprocesowego wyrażoną w przepisie art. 520 § 1 k.p.c. Przepis ten stanowi, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Jedynie wyjątkowo - jeżeli uczestnicy w różnym stopniu byli zainteresowani wynikiem postępowania albo jeżeli ich interesy były sprzeczne - sąd może orzec na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 520 § 2 k.p.c.) lub na zasadzie zawinienia (art. 520 § 3 k.p.c.). W postępowaniu nieprocesowym nie ma „pojedyńku” dwóch przeciwstawnych stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu (szerzej w: Jakubecki Andrzej /red./, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Art. 1-729, opublikowano: LEX/el. 2019). Wskazać trzeba, że w wyniku prowadzonego postępowania o dział spadku zostały uporządkowane wszystkie kwestie związane z dziedziczeniem spadku po G. D. i J. D.. Zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnicy postępowania zostali objęci materialnoprawnym skutkiem wydanego orzeczenia toteż w równym stopniu byli zainteresowani wynikiem rozstrzygnięciem, a ich interesy nie były ze sobą sprzeczne. Z tych względów należało ustalić, że koszty postępowania powinni ponieść wnioskodawczyni i uczestnicy stosownie do swojego udziału w sprawie.

Sąd tymczasowo wyłożył wydatki na poniesienie kosztów związanych z wydanymi opiniami sądowymi w sprawie. I tak, biegłemu J. Ś. przyznano wynagrodzenie w kwotach 8 351,04 zł (k. 329) i 187,00 zł (k.397v), biegłej M. T. - w kwocie 5 717,79 zł (k.501), zaś biegłemu L. S. - w kwocie 9 991,60 zł (k.629). Łącznie została wyłożona kwota 24 247,44 zł. Zgodnie z przepisem art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. W myśl art. 113 ust. 1 UKSC kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Przepis ten stosuje się do postępowań nieprocesowych, przy czym przez przeciwnika należy rozumieć uczestnika postępowania (szerzej w: Feliga Przemysław /red./, Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Komentarz do Artykułu 113, wyd. II, Opublikowano: WKP 2019, LEX). W niniejszej sprawie od kosztów sądowych zostali zwolnieni R. B., J. D. i A. D. - wszyscy w całości. Osoby te są zatem „stronami, które nie miały obowiązku uiścić kosztów sądowych”, o których mowa w przepisie art. 113 ust. 1 UKSC. Należy jednak mieć na uwadze dalszą część regulacji przepisu art. 113 ust. 1 UKSC według której sąd obciąży innych uczestników postępowania kosztami sądowymi „jeżeli istnieją do tego podstawy”. Jak wspomniano, niniejsza sprawa wygenerowała dość znaczne wydatki - rzędu 24 tys. zł. W ocenie sądu okoliczność zwolnienia niektórych stron od kosztów sądowych nie może powodować ich traktowania w sposób odmienny względem pozostałych uczestników w zakresie rozliczenia wydatków - to jest nałożenia tylko na część z nich obowiązku pokrycia tych kosztów. Nie sposób również było zaliczyć tych wydatków na rachunek Skarbu Państwa skoro postępowanie zainicjowane było wnioskiem R. B., a strony generowały w sprawie koszty kolejnych opinii sądowych. Wszyscy uczestnicy postępowania byli w równym stopniu zainteresowani rozstrzygnięciem. Należy również pamiętać, że osoby zwolnione od kosztów sądowych w końcowym orzeczeniu otrzymały dopłaty przewyższające obowiązki spłat na rzecz W. D.. Z tych względów zasadnym było rozdzielenie kosztów sądowych z tytułu wydatków po równo pomiędzy wszystkich uczestników stosując przepis art. 113 ust. 1 UKSC w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. Dlatego też w punkcie VIII sentencji orzeczenia nakazano wnioskodawczyni i uczestnikom postępowania, aby uiścili na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze) tytułem zwrotu wydatków wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa kwoty po 4 041,24 zł. Nieco odmiennie rysuje się sytuacja z pozostałymi kosztami sądowymi to jest opłatą sądową, od poniesienia której wnioskodawczyni została zwolniona. Wydatki na opinie sądowe zostały faktycznie wydatkowane z budżetu Skarbu

Państwa. Opłata sądowa jedynie nie wpłynęła na rachunek sądowy. W tej sytuacji, w ocenie sądu, należało zaliczyć pozostałe koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa.